

Evaluering af specialeskrivningsprocessen, cand.jur. forår 2022

Kommentarer fra studienævnet samt studienævnets evalueringsudvalg efterfulgt af opsummering af de specialestuderendes evaluering.

Overordnet vurdering af specialeevalueringen foråret 2022

	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Samlet indtryk (meget godt/godt)	63%	59%	62%	60%	60%	60%	52%
Samlet indtryk (meget dårligt/dårligt)	8%	7%	11%	5%	3%	5%	18%
Faglig forberedt (meget godt/godt)*	60%	31%	29%	33%	44%	21%	31%
Klyngevejledning (meget god/god)	58%	69%	59%	52%	55%	54%	40%
Klyngevejledning (dårlig/meget dårlig)	16%	6%	11%	6%	11%	5%	19%
Individuel vejledning (meget god/god)	76%	88%	85%	84%	85%	86%	75%
Individuel vejledning (dårlig/meget dårlig)	12%	2%	6%	2%	2%	0%	9%
For få vejledningstimer (behov)	23%	7%	8%	13%	4%	23%	19%
Måneder brugt på specialet (0-4 mdr.)	89%	86%	76%	73%	-	-	-
Måneder brugt på specialet (7-12 mdr.)	3%	2%	11%	12%	8%	14%	16%
Skriver flere sammen	27%	29%	21%	20%	18%	6%	18%

*) I F2022 er spørgsmålet ændret til: "Hvor fagligt forberedt var du på at skrive en større akademisk opgave?".

Til og med F2021 lød spørgsmålet: "Hvor godt synes du, at studiet havde forberedt dig til at skrive en større akademisk opgave?".

”Der har været mulighed for hjælp fra både biblioteker, vejleder og kollektiv vejledning. Hvis man har været i tvivl om noget, har de tilgængelige kilder altid været imødekommende og klar til at give den hjælp, som man har brug for.”

- *Det samlede indtryk* af specialeforløbet er forsat rigtig godt og forbedret marginalt til, at nu 63% har vurderet, de har haft et 'godt'/'meget godt' indtryk (E21: 59%). 8% har vurderet forløbet 'dårligt' (E21: 7%).
- 60% følte sig *godt fagligt forberedt* til at gå i gang med en større akademisk opgave (spørgsmålet er ændret i F2022. I E21 følte 79% sig godt *rustede*, mens kun 31% følte, at *fakultetet* havde forberedt dem godt). sig godt *forberedte*. Evalueringen fra F22 antyder, at de studerende alt andet lige er overvejende godt *forberedte rent fagligt*.
- De studerende efterspørger dog fortsat flere større skriftlige opgaver og undervisning i metode og formalia.

- De studerende er fortsat og i stigende grad overvejende sikre på det *faglige niveau* (64%, E21: 58%), *krav til vejledning* (73%, E21: 71%) og *formkravene* (84%, E21: 82%). Også med hensyn til det *faglige indhold* føler 59% sig nogenlunde sikre og 18% meget sikre.
- Kun 46% deltog i *infomødet* (E21: 62%), mens der omvendt var flere deltagere, 57% til *specialeseminaret* (E21: 52%).
- 79% angiver dog, at *infomødet* rustede dem i *nogen* eller *høj grad* (E21: 75%) til den praktiske tilmelding, mens andelen er aftaget på *specialeseminaret*, hvor ligeledes 79% har angivet, at det i *nogen* eller *høj grad* rustede de, til at påbegynde specialet, hvilket er et markant fald fra de 91% i E21.
- Sidste års fremgang i tilfredsheden med *klyngevejledningen* er blevet faldet igen, således at det igen kun er 58%, der vurderer den *god/meget god* (E21: 69%). Flere synes, den anden klyngevejledning lå for sent placeret.
- Den *individuelle vejledning* modtager igen i år stor ros omkring faglighed og støtte i skriveprocessen. Dog vurderer lidt færre, 76%, at den fungerede godt (E21: 88%) og 12% vurderede den som dårlig (E21: 2%).
- Udbyttet af vejledningstimerne er fortsat meget højt, dog med et lidt lavere udbytte end i efteråret 2021; *metodiske diskussioner*, hvor 76% havde et stort eller nogenlunde udbytte (E21: 94%); *drøftelse af problemformulering og disposition* 91% (E21: 97%) og; *drøftelse af indsamling og bearbejdning af materialet* 79% (E21: 89%).
- De studerende efterspørger retningslinjer for vejledningen, således at der i videst muligt omfang opnås lige vilkår for de studerende.
- Meget lig sidste år skrev 73% *specialet alene* og de resterende 27% *i gruppe* (E21: hhv. 71% og 29%). De, der skriver i gruppe, finder både støtte og faglig sparring i samarbejdet, mens dem, der skriver alene, omvendt savner netop støtte og sparring. Til gengæld fremhæver de glæden ved større autonomi.
- Andelen af studerende, der har afleveret indenfor normeret tid, er fortsat voksende (89%, E21: 86%, F21: 76%, E20: 73%).

Kandidatstudienævnets Evalueringsudvalg kommentarer til specialeskrivning på cand.jur. foråret 2022. Referat af møde d. 26. september 2022

Ad 4. Specialeskrivning forår 2022 for uddannelsen cand. jur.

Evalueringsudvalget finder det positivt, at de studerende er forholdsvis rigtig godt tilfredse med specialeskrivningsprocessen i foråret 2022, hvor et godt samlet indtryk er steget lidt igen til 63 procent (E 2021: 59 procent, F 2021: 62 procent) samt at flere, hele 89 procent, gennemfører på normeret tid (E 2021: 86 procent, F 2021: 76 procent).

Mange studerende er fortsat godt tilfredse med deres individuelle faglige vejledning, og der falder mange rosende ord til vejlederne i de studerendes fritekstsvar. Der ses dog et betydeligt fald i tilfredsheden, i det 76 procent i foråret 2022 finder vejledningen god eller meget god (E 2021: 88 procent, F 2021: 85 procent, E 2020: 84 procent, F 2020: 85 procent). Hele 12 procent finder desuden vejleder dårlig (dårlig/meget) (E 2021: 2 procent, F 2021: 6 procent, E 2020: 2 procent, F 2020: 2 procent) og oplever bl.a. manglede fagligt bidrag fra vejleder, dårligt samarbejdsvilkår med vejleder og svært tilgængelige vejledere.

Evalueringsudvalget tilføjede i F 2022 et fritekstsvar, hvor de studerende kunne uddybe, hvorfor deres *samlede indtryk* af specialeforløbet havde været godt eller kun havde været nogenlunde eller dårligt. Svarene på disse svar peger især på betydningen af vejledningen. Når forløbet har været godt skyldes

det primært vejledningen, og når det har været mindre godt har de studerende også peget på vejledningen. Herudover har de haft problemer af administrativ karakter.

Evalueringsudvalget bakker derfor positivt op, om fagleders indstilling til Kandidatstudienævnet om at overveje, om det kan være nyttigt for både klynge- og individuelle vejledere at få individuel feedback via evalueringerne med henblik på at tilpasse deres vejledningsforløb – evt. i sparring med vejledere der modtager positiv feedback.

Evalueringsudvalget påpeger dog, at kandidatstudienævnet bør overveje hvilke konsekvenser, det kan have at bryde med respondenternes anonymitet. Den nuværende evaluering giver de studerende anonymitet i besvarelsen. Dette kan ikke overholdes, hvis evalueringerne uddeles til de individuelle vejledere, da der i mange tilfælde vil være meget få svar pr. vejleder. Evalueringsudvalget bemærker, at evalueringerne dog først behandles af udvalget, *efter* de studerende har overstået det mundtlige forsvar. For klyngevejledningen kan anonymiteten opretholdes, da klyngevejledningen kan sidestilles med holdundervisning.

Evalueringsudvalget vil bede fagleder om uddybende bemærkninger til følgende forhold ved evalueringsprocessen:

I spørgeskemaet er det fra denne termin, foråret 2022, præciseret at spørge til, *hvor fagligt forberedte de studerende er* på at skrive en større akademisk opgave. Dette har øget den positive tilbagemelding, nu på 60 procent, fra det tidligere spørgsmål om, *hvorvidt studiet har forberedt dem* til at skrive en større faglig opgave (E 2021: 31 procent, F21: 29 procent). Der er dog fortsat 40 procent, der ikke føler sig fagligt forberedt, og en del studerende efterspørger fortsat mere skriftlighed i uddannelsen. Fagleder nævner ikke dette i sin tilbagemelding.

Evalueringsudvalget opfordrer desuden fagleder til at overveje yderligere tiltag for at skabe forbedringer for klyngevejledningen, hvor tilfredsheden igen falder (58 procent, E 2021: 69 procent) og især utilfredsheden stiger (F 202: 16 procent, E 2021: 6 procent).

Evalueringsudvalget vurderer, at selvom svarprocenten, trods tiltag for at øge, er i den lave ende (F 2022: 31 procent (120/383), E 2021: 28 procent, F21: 36 procent), kan evalueringsresultaterne fortsat benyttes.

Kandidatstudienævnets kommentarer til specialeskrivning på cand. jur. foråret 2022. Referat møde d. 14. november 2022.

Specialeevaluering på cand.jur., foråret 2022

Nævnet fandt, at der er en meget positiv udvikling generelt i evaluering af specialerne og at de studerende er forholdsvis rigtig godt tilfredse med specialeskrivningsprocessen i foråret 2022. Flere studerende afleverer også deres speciale i første forsøg. Der er dog fortsat 40 procent, der ikke føler sig fagligt forberedt, og en del studerende efterspørger fortsat mere skriftlighed i uddannelsen.

Mange studerende er fortsat godt tilfredse med deres individuelle faglige vejledning, og der falder mange rosende ord til vejlederne i de studerendes fritekstsvare. Rasmus Feldthusen noterede sig dog et dyk i tilfredsheden med den individuelle vejledning (76 procent er tilfredse, E 2021: 88 procent). Da disse små dyk er kommet som fluktuationer før, var det samlede nævn enige i at afvente og se, om udviklingen fortsætter i næste semester.

Individuel feedback til vejledere

Studienævnet vedtog studieleders forslag om at give både klynge- og individuelle vejlederne individuel feedback via evalueringerne med henblik på at tilpasse deres vejledningsforløb

Thomas Riis oplyste i forlængelse af evalueringsudvalgets materiale, at studieledelsen ikke deler nævnets tidligere bekymring for den manglende anonymitet ved individuel feedback til vejlederne. Studentersiden bemærkede, at det kan give de studerende en oplevelse af at blive hørt. Nævnet bemærkede, at det er vigtigt, at de studerende oplyses om, at besvarelser ikke er anonyme, og nævnet fandt, at dette er tilstrækkeligt samtykke.

Nævnet spurgte til, om det er muligt at holde evalueringen tilbage fra studerende, der ikke består specialet, så den individuelle vejleder ikke ser evalueringerne før det næste forsøg. Gitte Kornum oplyste, at det ikke er muligt, da de studerende evaluerer inden forsvaret. Nævnet vurderede herefter på baggrund af, at den foreslåede løsning ikke kunne gennemføres, at vejlederne skal have alle evalueringer efter første specialeforsvar, idet de studerende skal gøres bekendte med, at deres besvarelser ikke er anonyme uanset udfaldet af deres specialeforsvar.

Michael Gøtze nævnte angående tilbagemelding til klyngevejlederne, at ledelsen bør være opmærksom på, at en del af den kritik, der kommer, går på de mere systematiske problemer med klyngevejledningen, som ikke nødvendigvis falder tilbage på den konkrete vejleder.

Evaluering af specialeskrivningsprocessen forår 2022 – cand.jur. **Studenterbesvarelser**

Generelle bemærkninger

Specialeevalueringen foretages løbende elektronisk af de studerende i forbindelse med, at de indleverer deres speciale. Denne evaluering har været åben i perioden primo april 2022 til ultimo juni 2022. Evalueringsperioderne følger fakultetets indleveringsfrist for speciale.

Der er i spørgeskemaet indsat ændringer vedtaget i Kandidatstudienævnet i oktober 2021 samt april 2022. Evalueringsprocenten er steget til 31% (E21: 27%). Der arbejdes fortsat på at hæve svarprocenten ved bl.a. at udsende mails direkte til de, der afleverer speciale, med indblik i, hvad der kommer ud af evalueringerne. Derudover er der indsat mere forklarende tekst på hjemmesiden, hvor de specialestuderende søger overblik over, hvad de skal gøre i forbindelse med, at de afleverer speciale.

Karakterniveauet ligger fortsat rigtig fint på samlet 9,9.

Specialekarakterer givet i efteråret 2022																
Speciale F22	Udbl.	-3	0	2	4	7	10	12	Antal	snit ekskl. -3	E21	F21	E20	F20	E19	F19
Individuelt	0	45	1	4	10	49	66	86	261	9,6	9,1	9,5	8,8	9,5	9,0	9,2
Kollektivt	0	0	0	0	4	14	41	63	122	10,5	10,6	10,8	10,9	10,8	11,1	10,5
<i>I alt</i>	<i>0</i>	<i>45</i>	<i>1</i>	<i>4</i>	<i>14</i>	<i>63</i>	<i>107</i>	<i>149</i>	<i>383</i>	<i>9,9</i>	<i>9,8</i>	<i>9,9</i>	<i>9,6</i>	<i>9,9</i>	<i>9,6</i>	<i>9,5</i>

Samlet indtryk og hovedpunkter i besvarelserne

Lidt flere specialeskrivere vurderer i F2022, at de har haft et samlet set *godt* eller *meget godt* indtryk af specialeforløbet (63%, E21: 59%). Dog vurderede også 8%, at deres samlede indtryk var *dårligt/meget dårligt* (E21: 7%).

Hvordan har dit samlede indtryk af specialeforløbet været?

	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Meget godt	14%	12%	14%	13%	13%	13%	11%
Godt	49%	47%	48%	47%	47%	47%	41%
Nogenlunde	29%	34%	27%	34%	36%	34%	30%
Dårligt	6%	5%	10%	4%	1%	3%	11%
Meget dårligt	2%	2%	1%	1%	2%	2%	7%
Ved ikke	-	-	0%	0%	2%	0%	0%

Forslag til forbedringer fra de specialestuderende:

De studerendes forslag til forbedringer retter sig primært mod emner.

Vejledningen skal være så lige for alle som muligt.

Først og fremmest pointerer de specialeskrivende studerende, at vejleder bør matche den studerendes behov mht. retsområde og emne, hvilket naturligvis efterstræbes allerede.

Dernæst fremhæver de det som en vigtig forbedring, hvis der udstedes klare retningslinjer til vejlederne, således at de kan være helt sikre på, hvad deres opgave er, og de studerende ved, hvad de kan kræve eksempelvis ift. tilgængelighed og feedback på brødtekst.

For det tredje forslår de specialeskrivende studerende, at eksterne vejledere modtager en form for undervisning omkring metode.

Endelig opfordrer de studerende til at begrænse antallet af studerende pr. vejleder for begge parter skyld.

” Jeg oplevede en stor forskel på, hvordan forskellige vejledere gik til opgaven. Visse læste hele opgaver igennem og kom med kommentarer helt fra starten af processen. Jeg fik lov at sende 10 sider. Jeg troede, at vi kunne diskutere indholdet af disse, men på det efterfølgende vejledningsmøde fik jeg en fornemmelse af, at min vejleder ikke havde læst indholdet, og jeg fik kun kommentarer på enkelte grammatiske ting. ”

” Han har bare for travlt, hvorfor det, af hensyn den specialestuderende, ikke er fair at vælge at blive vejleder. ”

” Sæt en stopper for, at nogle vejledere kan få lov til at vejlede over 10 elever. Min erfaring er, at vejlederen mister overblik. ”

Mere træning i at skrive større akademiske opgaver samt feed back

De specialeskrivende studerende efterspørger flere projektorienterede eksamener og undervisning i metode og udarbejdelse af større skriftlige opgaver i løbet af kandidatuddannelsen men også allerede på bacheloruddannelsen.

Desuden ønsker de at feedback på BA-projektet bliver obligatorisk.

”Generelt er studiets fag meget case-orienterede, og jeg synes derfor ikke man er særligt forberedt på at skulle skrive hverken bachelor eller speciale, da det vi ellers lærer igennem studiet er at løse konkrete cases og ikke at skrive akademiske opgaver. F.eks. synes jeg aldrig vi har lært, hvordan man egentlig laver en domsanalyse, hvilket der kræves, at man bare kan. Jeg synes der mangler meget undervisning i dette inden bacheloren, og det kunne næsten være et fag for sig selv. ”

Udmeld forsvarsdato i god tid

De specialeskrivende studerende ser meget gerne, at de modtager deres dato for forsvar i bedre tid end for nuværende, hvor de først får besked om tid og sted for specialeforsvaret senest 3 hverdage før på Digital Eksamen.

Tidligere placering af anden klyngevejledning

Anden klyngevejledning opfordres til at blive afholdt før påske, så man har mere tid til at arbejde på og inkorporere vejledningen i sit projekt.

Hjælp til at finde emne

Udbyde en form for hjælp til de studerende, der har svært ved at finde et emne.

” Bedre mulighed for at få hjælp og idéer til relevante problemfelter. Jeg fik hjælp på mit arbejde, men jeg kender mange, der synes at denne del var rigtig svært, da man ikke ved, hvor man skal lede. ”

Til gengæld nævner de studerende ikke i F2022, at de har svært ved at finde ro på specialepladserne.

Bemærkninger fra Studie- og karrierevejledningen forår 2022: Det er glædeligt at se, at størstedelen af specialeskriverne har været tilfredse med forløbet. Flere studerende nævner, at de ikke prioriterede at deltage i informationsmødet og specialeseminaret pga. studiejob. Dette taler for, at vi fortsat arbejder hen mod en mere digital og fleksibel formidling af informationerne, hvor de studerende selv kan vælge, hvornår de ønsker at modtage informationerne. Det kunne være i form af et læringsforløb i Absalon eller kortere videoer i KUnet suppleret med tilbud om workshops eller specialeværksted.

Dette semesters deltagerandel, 46%, til infomødet er reduceret en del siden sidste år. Begrundelsen er, at infomødet ikke er relevant og de derfor ikke forventer at få optimalt udbytte af det. Måske skal man kigge på indholdet i infomødet og tilpasse det de studerendes behov? De studerende efterspørger umiddelbart mere vejledning omkring de første faser af forløbet, omkring formalia og emnevalg. Kunne man integrere det i infomødet og på den måde øge relevansen af det?

Skriveprocessen

60% af de studerende føler sig *godt fagligt forberedt på at skrive en større akademisk opgave*.

Tidligere har ca. 30% vurderet, at *studiet havde forberedt dem godt*.¹ (E2021: 31%).

Det nye spørgsmål kan være vurderet anderledes af de studerende, men der ses dog også en positiv udvikling i de øvrige spørgsmål om faglighed og formkrav nedenfor.

Af de enkelte fritekstsvar fremgår det, at de få, der oplevede en dårlig grad af forberedelse til specialet undervejs på studiet, savner flere større skriftlige projekter og eksamener, som det tidligere er blevet efterspurgt.

“Der er ikke mange større skriftlige opgaver som eksamen. Bacheloren havde lidt det samme problem, at man ikke som sådan "forklares" hvordan man skriver en sådan opgave.”

Hvor fagligt forberedt var du på at skrive en større akademisk opgave							
	F2022	hvor godt har	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019
Meget godt	16%	studiet forberedt	7%	7%	6%	15%	10%
Godt	44%	dig til at skrive	24%	22%	27%	28%	11%
Middel	29%	en større	41%	43%	42%	31%	34%
Dårligt	7%	akademisk	17%	17%	16%	19%	31
Meget dårligt	4%	opgave	11%	11%	10%	6%	13%
Ved ikke*	0%		1%	-	-	-	-

Ligeledes er 77% sikre eller nogenlunde sikre og dermed 24% usikre på forventningerne til specialeskrivningsprocessen.

Hvor sikker var du på forventningerne til det faglige indhold i specialet?	
	F2022*
Meget sikker	18%
Nogenlunde sikker	59%
Ikke ret sikker	23%
Slet ikke sikker	1%

*) Spørgsmålet er stillet i sin nuværende form for første gang i Foråret 2022 og kan derfor ikke sammenlignes direkte med spørgsmålet i skemaet nedenfor.

¹ Tidligere blev der spurgt ind til både, hvor godt *rustede* de studerende var, da de begyndte processen (E21: 26% // F21: 31%) og hvor godt *studiet havde forberedt dem* til at skrive en større akademisk opgave (E21: 31% // F21: 29%). I foråret 2022 var de to spørgsmål kortet ned til ét, der spørger ind til, *hvor fagligt forberedt var du på at skrive en større akademisk opgave*. Spørgsmålet er stillet som et af de sidste spørgsmål i spørgeskemaet.

Hvor sikker var du da du afleverede på følgende? 5 er mest sikker og 1 er mindst sikker																				
Hvor sikker var du?	Forventning fagligt indhold					Det faglige niveau					Krav til vejledning					Formkravene				
	F22	E21	F21	E20	F20	F22	E21	F21	E20	F20	F22	E21	F21	E20	F20	F22	E21	F21	E20	F20
1 mindst	-	2%	7%	5%	4%	2%	7%	3%	9%	3%	5%	5%	5%	3%	4%	0%	2%	2%	3%	3%
2	-	25%	26%	26%	14%	12%	7%	11%	4%	11%	6%	8%	10%	10%	9%	2%	5%	3%	4%	6%
3	-	37%	33%	40%	34%	22%	27%	28%	34%	36%	17%	17%	16%	20%	22%	14%	11%	10%	13%	25%
4	-	26%	26%	20%	37%	44%	45%	39%	41%	41%	33%	23%	29%	27%	36%	45%	33%	37%	29%	43%
5 mest	-	10%	8%	5%	11%	20%	13%	19%	11%	9%	40%	48%	41%	40%	29%	39%	49%	48%	50%	24%

De studerende føler desuden lidt mere sikre på *formkravene* (84%, E2021: 82%), *kravene til vejledning* (73%, E2021:71%) samt det *faglige niveau* (64%, E2021: 58%).

Har bibliotekets ressourcer dækket dit behov for litteratur m.v.?							
Svarmulighed	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Har dækket mit behov	62%	66%	55%	57%	46%	65%	64%
Det har ikke dækket mit behov	17%	14%	21%	26%	32%	26%	20%
Ved ikke	21%	19%	24%	18%	22%	9%	15%

Der ses en svag tilbagegang i, hvorvidt bibliotekets ressourcer har dækket de specialeskrivende studerendes behov for litteratur m.v.

Tidsforbrug

Hvor mange måneder har du brugt på specialet? *								
Svarmulighed	F2022	E2021	F2021	E2020	Svarmulighed	F2020	E2019	F2019
0-4 mdr. normeret	89%	86%	76%	73%	0-6 mdr. normeret	92%	82%	79%
0-2 mdr.	13%	8%	11%	7%	0-3 mdr.	22%	17%	19%
3-4 mdr.	76%	78%	65%	66%	-	-	-	-
5-6 mdr.	9%	12%	14%	13%	4-6 mdr.	70%	65%	60%
7-12 mdr.	3%	2%	11%	12%	7-12 mdr.	8%	14%	16%
> 1 år	0%	0%	0%	1%	> 1 år	0%	4%	5%

*:Spørgsmålet blev til og med efteråret 2019 stillet som "Hvor lang tid har du i alt brugt på specialet? (inklusive tid brugt før du indgik specialekontrakt"

Nu afleverer hele 89% inden for normeret tid (E2021: 86%). Igen gælder der også for dette semester, at kun 3% har brugt mere end et halvt år (E2021: 2%), mens omtrent 1 ud af 10 bruger 5-6 måneder. Af fritekstsvarene kan der ikke udledes nogen entydig forklaring på, hvorfor det for nogen tager længere tid end normeret. Det skyldes for nogen sygdom, andre arbejde og tredje blot at de gik i gang før selve processen officielt startede.

De fleste studerende benytter lidt færre timer om ugen på skriveprocessen. 67% bruger mellem 0-30 timer (E2021: 60%), mens 16% bruger mellem 31 timer og fuldtid (E2021: 26%) Der er dog sket en lille polarisering, i det nogle også benytter mere end 37 timer om ugen (17%, E2021: 14%)

Angående fag og job er scenariet næsten fuldkommen lig sidste år. Kun 8% havde fag ved siden af (E2021: 9%), men 77% havde til gengæld mere end 10 timers ugentligt arbejde (E2021: 74%).

Hvor mange timer har du i gennemsnit brugt om ugen på dit speciale? (beregnet fra du indgik specialekontrakt)							
Svarmulighed	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
0-20 timer/ugen	24%	22%	15%	15%	17%	23%	19%

Hvor mange timer har du i gennemsnit brugt om ugen på dit speciale? (beregnet fra du indgik specialekontrakt)

21-25 timer/ugen	22%	20%	20%	25%	23%	24%	36%
26-30 timer/ugen	21%	18%	25%	22%	22%	19%	22%
31-37 timer/ugen	16%	26%	23%	22%	26%	23%	18%
38-50 timer/ugen	14%	10%	16%	12%	8%	3%	4%
Over 50 timer/ugen	3%	4%	2%	4%	5%	6%	2%

Har du haft *fag* sideløbende med specialet?

Svarmulighed	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Ja	8%	9%	9%	10%	7%	15%	18%
Nej	92%	91%	91%	90%	90%	84%	82%
Ved ikke	-	-	0%	0%	2%	1%	0%

Har du haft *mere end 10 timers arbejde* om ugen sideløbende med specialet?

Svarmulighed	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Ja	77%	74%	71%	77%	68%	73%	77%
Nej	23%	26%	29%	23%	30%	26%	22%
Ved ikke	-	-	0%	0%	2%	1%	1%

Vejledning

Infomøde om formalia ifm. indskrivning

Dette semesters deltagerandel, 46%, til infomødet er reduceret en del siden sidste år, hvor 62% deltog. Den hyppigste årsag er, på baggrund af fritekstsvarene, at de specialeskrivende studerende ganske enkelt ikke fandt det relevant eller nødvendigt for dem at deltage, samt at det kun var på dansk, selvom der fortsat er LL.M. studerende.

De studerende, der deltager, er godt tilfredse. 79% svarer, at infomødet *i høj* eller *nogen grad* rustede dem til den praktiske tilmelding (E2021: 75%). Der kan ikke sammenlignes lige over, da der i F2022 er tilføjet en 'slet ikke' kategori.

Har du deltaget i Infomøde om tilmelding?

Svarmulighed	F2022	E2021	F2021	E2020
Ja	46%	62%	55%	57%
Nej	54%	38%	36%	40%
Ved ikke	-	0%	9%	3%

I hvilken grad rustede Infomøde dig på den praktiske tilmelding?

Svarmulighed	F2022	E2021	F2021	E2020
I høj grad	17%	27%	21%	31%
I nogen grad	62%	48%	47%	53%
I mindre grad	15%	25%	32%	16%
Slet ikke*	6%	-	-	-

*) svarkategorien *slet ikke* blev først tilføjet F2022

Specialeseminar

Der var i år 57%, der deltog i Specialeseminar (E2021: 52%). De studerende, der ikke deltager begrundes det, som tidligere i, at seminaret vurderedes at være irrelevant eller unødvendigt. Også lidt flere end ved infomødet nævner arbejde som deres grund til ikke at have mødt op.

Den yderst positive oplevelse af efterårets seminar, 2021 er faldet noget, men de studerende er fortsat meget positive omkring informationsseminaret. 79% mener, at seminaret i *nogen* eller *høj grad* rustede dem til at gå i gang med specialet (E2021: 91%),

”var meget rart at blive klædt på til processen, så man ikke var helt på bar bund om, hvad der skulle ske, og hvad man kunne forvente.”

Har du deltaget i Specialeseminaret?*							
Svarmulighed	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Ja	57%	55%	61%	58%	50%	58%	54%
Nej	43%	45%	39%	42%	50%	42%	46%
Ved ikke	-	6%	5%	2%	2%	1%	1%

*) Beregnet til 100% af de, der har svaret 'ja' eller 'nej'.

I hvilken grad rustede specialeseminaret dig til at gå i gang med specialet?*							
Svarmulighed	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
I høj grad	18%	21%	25%	27%	3%	13%	3%
I nogen grad	61%	70%	44%	49%	56%	57%	43%
I mindre grad	18%	4%	24%	18%	20%	27%	42%
Slet ikke	3%	4%	7%	5%	21%	3%	12%

*) Beregnet til 100% af de, der *deltager* i specialeseminaret.

Klyngevejledning

Der er desværre sket en nedgang igen i antallet af specialestuderende, der vurderer, at klyngevejledningen fungerede *godt* eller *meget godt* (58%, E2021: 69%) og 16% vurderer, at den fungerede *dårligt* eller endda *meget dårligt* (E2021: 6%).

Hvordan vurderer du i alt klyngevejledningen? *							
Svarmuligheder	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Meget godt	10%	24%	18%	26%	9%	28%	11%
Godt	48%	45%	41%	26%	46%	26%	29%
Middel	25%	24%	28%	34%	35%	42%	40%
Dårlig	10%	4%	7%	6%	9%	5%	15%
Meget dårlig	6%	2%	4%	6%	2%	0%	4%
Ved ikke	0%	0%	3%	2%	51%	54%	57%

*) Beregnet til 100% af de, der *deltager* i klyngevejledningen.

Der er stor uenighed blandt de studerende om, hvorvidt klyngevejledningerne er tidsmæssigt placeret på det rigtige tidspunkt.²

Blandt fritekstsvarene er der både ris og ros at hente. Herudover fremhæver et par studerende, at det ville være til stor gavn, hvis den individuelle vejleder også agerer som ens klyngevejleder.

”Det var virkelig brugbart at være til klyngevejledning, særligt i forhold til generelle spørgsmål om metode og afgrænsning.”

”Nr. to gang lå lidt for sent. 1. gang var passende.”

² Spørgsmålet differentierer ikke mellem de to klyngevejledninger, hvilket gør det svært at sammenholde fritekstsvare og procentfordelingerne. Kunne man opdele fremover?

Årsagerne til, hvorfor så relativt få deltog i klyngevejledningerne, er flere. De to væsentligste årsager vurderes at være arbejde og for fleres vedkommende, at de ikke fandt det relevant som følge af dårlige erfaringer fra bachelorprojektet. Grunde som også tidligere har været fremherskende.

Har du deltaget i Klyngevejledning?				
Svarmulighed	F2022	E2021	F2021	E2020
Ja	58%	54%	59%	57%
Nej	42%	46%	41%	43%

Tidsmæssigt placeret i forhold til dit behov i forløbet? *)							
Svarmuligheder	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Lå for tidligt	16%	14%	18%	17%	14%	20%	30%
Lå på et passende tidspunkt	57%	63%	54%	62%	70%	50%	59%
Lå for sent	24%	14%	17%	15%	16%	30%	11%
Ved ikke	3%	8%	11%	6%	49%	42%	50%

*) Beregnet til 100% af de, der *deltager* i klyngevejledningen

Individuel vejledning

Traditionen tro har stort set alle, 98%, deltaget i den individuelle vejledning. Fritekstsvarene byder som sædvanlig også på en lang række af roser til vejlederne. De har været *fantastiske, støttende*, til stor *hjælp*, givet *tryghed*, udvist stor *interesse* m.v.

Til gengæld viser det sig ud fra svarfordelingerne, at tilfredsheden er reduceret. 76% har vurderet den individuelle vejledning som *god* eller *meget god* (E2021: 88%), og 12% har vurderet den *dårlig* eller *meget dårlig* (E2021: 2%).

Hvordan vurderer du alt i alt den individuelle vejledning? *)							
Svarmuligheder	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Meget god	44%	58%	59%	55%	58%	43%	47%
God	32%	30%	26%	29%	32%	43%	28%
Middel	12%	9%	10%	14%	9%	13%	16%
Dårligt	6%	1%	5%	2%	1%	0%	5%
Meget dårlig	6%	1%	1%	0%	1%	0%	4%
Benyttede ikke tilbuddet	2%	1%	5%	3%	4%	1%	2%

*) Beregnet til 100% af de, der *benytter* den individuelle vejledning

Har du deltaget i den individuelle vejledning?				
Svarmulighed	F2022	E2021	F2021	E2020
Ja	98%	99%	95%	97%
Nej	2%	1%	5%	3%

Kritikken er også at finde i fritekstsvarene. Nogle nævner manglede fagligt bidrag fra vejleder og svært tilgængelige vejledere. Primært opfatter nogle studerende igen en manglende konsensus om vejlederens rolle og engagement. Dette var fraværende i E2021, men blev fremhævet i evalueringen F21.

”Jeg har haft en dygtig og professionel vejleder. Og har haft stort udbytte af vejledningstimerne.”

”Afslutningsvist i forløbet bad vi ham give os feedback på få sider i specialet. Det tog ham 10 dage at svare, og vi fik først kommentarerne 3 dage inden aflevering. Hans kommentarer var denne gang brugbare og nyttige, men det var meget ærgerligt at få dem så kort tid inden aflevering.”

Hvordan har dit udbytte været af vejledningstimerne vedrørende:				
Spørgsmål	termin	stort	middel	lille
Metodiske diskussioner	F2022	40%	36%	24%
	E2021	59%	35%	6%
	F2021	50%	28%	21%
	E2020	49%	36%	15%
Drøftelse af problemformulering og disposition af specialet	F2022	67%	24%	9%
	E2021	83%	14%	3%
	F2021	78%	16%	7%
	E2020	76%	20%	5%
Drøftelse af indsamling og Bearbejdning af materialet	F2022	44%	35%	20%
	E2021	55%	34%	12%
	F2021	50%	31%	20%
	E2020	47%	34%	18%

Udbyttet af de forskellige emner i vejledningen matcher den generelle nedgang i tilfredshed med den individuelle vejledning, da der ses et fald i udbyttet for både metodiske diskussioner, problemformulering og disposition samt indsamling og bearbejdning af materialet.

Hvordan var antallet af vejledningstimer i forhold til dine behov?							
	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Passende	77%	93%	92%	87%	94%	75%	77%
For få	23%	7%	8%	13%	4%	23%	19%
For mange*	0%	0%	-	0%	2%	2%	4%

*) Før E2021 hed denne kategori "ikke behov".

Hvor meget vejledning vurderer du, at du i alt har modtaget? (møde, mail, telefon m.m.)							
Svar	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
< 3*45 min.	29%	18%	31%	30%	31%	27%	40%
3*45 min.	27%	31%	28%	33%	30%	37%	26%
3 timer	23%	26%	17%	18%	19%	18%	19%
4 timer	12%	16%	13%	5%	12%	8%	8%
5 timer eller mere	10%	9%	11%	14%	7%	11%	8%

Sammenlignet med E2021 har væsentligt flere, 29%, modtaget færre end de 3*45 minutter afsat til vejledning; dog er andelen meget lig årene før det (E2021: 18%, F2021: 31%).

Der er i forlængelse heraf 23%, der oplever, at antallet af vejledningstimer var for få ift. deres behov.

Når de studerende kan angive, hvorfor de har fået for lidt vejledning (25 personer), såfremt det er tilfældet, fremhæves det, at vejleder *ikke havde tid* (7), at *de havde svært ved at få kontakt til vejleder* (6) samt at *vejleders form ikke virkede* (5). 4 angiver, at timerne var brugt.

Hvis du har fået for lidt vejledning, hvad er så hovedårsagen? (Sæt eventuelt flere krydser)				
	F2022 % (antal)	E2021 % (antal)	F2021 % (antal)	F2020 % (antal)

Hvis du har fået for lidt vejledning, hvad er så hovedårsagen?

(Sæt eventuelt flere krydser)

Vejleders form virkede ikke for mig	22% (5)	17% (1)	30% (3)	17% (2)	0% (0)
Vejleder havde ikke tid til at vejlede på det tidspunkt jeg havde behov for vejledning	30% (7)	33% (2)	20% (2)	0% (0)	14% (1)
Jeg havde svært ved at få kontakt med vejleder	26% (6)	50% (3)	20% (2)	17% (2)	29% (2)
Personlige forhold	13% (3)	0% (0)	20% (2)	42% (5)	14% (1)
*Fjernvejledning har gjort det mere svært at modtage vejledning	9% (2)	0% (0)	10% (1)	8% (1)	-
*Vejledertid var brugt	17% (4)	17% (1)	30% (3)	33% (4)	-
*Jeg har ikke selv kontaktet min vejleder med henblik på vejledning	4% (1)	0% (0)	20% (2)	8% (1)	-
Ved ikke	9% (2)	17% (1)	0% (0)	8% (1)	0% (0)
Andet	26% (6)	17% (1)	20% (2)	8% (1)	43% (3)

*) Tilføjet i spørgeskema E2020

Skriveform

Meget lig sidste år har 27% af respondenterne skrevet i grupper, mens 73% altså har skrevet alene (E2021: 29%, 71%). Hvor tilfredsheden med gruppearbejdet ikke var så overbevisende i efteråret 2021, som det plejer at være, har 94% af de studerende i foråret 2022 vurderet, at samarbejdet gik godt eller rigtig godt (E2021: 78%, F2021: 96%). Af de der skrev alene, var det 67%, der vurderede, at det gik godt eller meget godt (E2021: 74%).

Har du skrevet dit speciale alene eller i en gruppe?

	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Alene	73%	71%	79%	80%	82%	88%	83%
Gruppe	27%	29%	21%	20%	18%	6%	18%

Blandt fritekstsvarerne går det igen, også fra tidligere semestre, at den største fordel ved at skrive sammen i en gruppe består i sparringen og støtten. Flere, der skrev alene, nævner, at det har været en ensom proces, og at de savnede en sparringspartner til at vende overvejelser og spørgsmål med. Som fordel ved at skrive alene fremhæver de specialestuderende, lig andre år, autonomien ift. at kunne træffe beslutninger og disponere over egen tid.

”Det har sine fordele og ulemper [at skrive flere sammen].

Socialt er det ret krævende, og det kan være irriterende ikke at være herre over sin egen tid i et helt semester.

Fagligt er det en kæmpe fordel at være flere om det, så man kan spare med hinanden. Derudover har min makker og jeg forskellige styrker og svagheder, så vi supplerede hinanden godt. Samtidig kan det dog være udfordrende, hvis man ikke kan blive enige om faglige spørgsmål og overvejelser. ”

”Jeg synes, at det har fungeret helt fint [at skrive alene], da jeg ikke har været afhængig af andre, men på den anden side har man heller ikke haft en sparringspartner, når man har gået i stå eller været i tvivl om, hvad og hvordan, der skulle skrives. ”

Hvordan fungerede det at skrive flere sammen? // alene?

	Forår 2022		Efterår 2021		Forår 2021		Efterår 2020		Forår 2020	
	Sammen	Alene	sammen	alene	sammen	alene	sammen	alene	sammen	alene
Rigtig godt	63%	26%	59%	31%	71%	25%	75%	24%	84%	20%
Godt	31%	41%	19%	43%	25%	33%	20%	36%	10%	36%
Nogenlunde	6%	29%	19%	20%	0%	31%	5%	31%	6%	25%
Dårligt	0%	3%	0%	3%	4%	6%	0%	4%	1%	1%
Meget dårligt	0%	0%	4% (1)	3%	0%	4%	0%	5%	-	-
Ved ikke	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	-	19%

Øvrige data

Samlet svarprocent

F2022 E2021 F2021 E2020 F2020 E2019 F2019

Samlet svarprocent

Svarprocent	31%	28%	36%	34%	58%	37%	34%
antal svar	120	92	138	102	168	94	167
Afleverede specialer	383	333	382	305*	292	252	521

*) Heraf 2 erhvervskandidater og 6 LL.M. studerende.

Hvilket forsøg har du afleveret speciale i? (i parentes: Antal)

	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
1. forsøg	97% (113)	96% (86)	86% (113)	79%	90% (151)	76% (71)	79% (132)
2. forsøg	3% (3)	3% (3)	10% (13)	19%	6% (10)	16% (15)	14% (23)
3. forsøg	0%	1% (1)	5% (6)	2%	4% (7)	9% (8)	7% (12)

Har du benyttet muligheden for individuel vejledning i litteratursøgning?

Svarmulighed	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Ja	13%	4%	12%	13%	13%	16%	17%
Nej	87%	95%	88%	87%	78%	84%	80%
Ved ikke	-	-	-	-	9%	0%	3%

Hvordan var udbyttet af den individuelle vejledning i litteratursøgning? *

Svarmulighed	F2022	E2021	F2021	E2020	F2020	E2019	F2019
Meget godt	26%	33%	50%	39%	37%	40%	35%
Godt	29%	27%	23%	26%	26%	15%	35%
Nogenlunde	35%	33%	19%	30%	29%	40%	23%
Dårligt	3%	0%	8%	4%	8%	5%	6%
Meget dårlig	6%	7%	-	-	-	-	-
Har ikke benyttet tilbuddet**	67%	81%	78%	74%	76%	77%	69%

*) Beregnet til 100% af de, der benyttede den individuelle vejledning i litteratursøgning

Hvad var din vejleders titel? *

	F2022	E2021	F2021	
		Intern ViP	86%	81%
Professor	48%	Professor	59%	56%
Lektor	32%	Lektor	11%	14%
		Adjunkt	6%	7%
		Ph.d.	10%	4%
Andre	14%	Ekstern lektor	8%	12%
Ved ikke	7%	Ved ikke	6%	7%

*) Fra 2022 ændres svarkategorierne til: Professor, Lektor, Andet, Ved ikke.